

Araştırma Makalesi ♦ Research Article

**Mühendislik Perspektifinden İnsan ve Yapay Zekâ İşbirliğinin
Toplumsal Boyutu**

*The Social Dimension of the Human and Artificial Intelligence Collaboration from the
Perspective of Engineering*

Serkan GÜZEL**

 0000-0002-2918-0194

MAKALE BİLGİSİ

Başvuru: 25. 05. 2023
Düzeltilme Talebi: 26. 06. 2023
Son Düzeltilme: 12. 07. 2023
Kabul: 28. 07. 2023
Online Yayın: 15. 08. 2023

Anahtar Kelimeler:

Dijital toplum
Yapay zekâ
Sosyoloji
Toplum
İktidar

ÖZ

Covid-19 süreci ile birlikte yaygınlık kazanan dijital toplum, önceleri daha çok geri planda olan yapay zekâyı dikkate değer bir şekilde görünür kılmış ve ön plana çıkarmıştır. Yapay zekânın nasıl anlaşılabilirliği ve insanların gündelik yaşamlarında ne gibi niceliksel ve niteliksel farklılıklar ortaya çıkarabileceğini belirlemek amacıyla ülkemizde yapay zekâ üzerine çalışmalar yapan mühendislerin görüşlerini ve değerlendirmelerini almak üzere derinlemesine görüşme tekniği uygulanmak suretiyle veri toplama yoluna gidilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen en önemli bulgulardan biri de insan, makine, sistem, öğrenme gibi madde üstü dünyanın bileşenlerinin, bilgisayar, yazılım, veri, karar ve optimizasyon gibi yapay zekâyı yapay zekâ yapan madde dünyasının bileşenlerinden daha öncelikli ve önemli olduğuna ilişkindir. Bir diğer bulgu ise yapay zekânın insan kadar yetkin hale gelmesinin, büyük ölçüde yapay zekâyı insansı vasıflar kazandırılmasına bağlı olduğunu ortaya koymuştur. İnsan ile yapay zekânın uyumlu iş birliğine dikkat çeken söz konusu bu iki bulgu birlikte değerlendirildiğinde, kendi benzerini yine kendi üstün yetenekleri olan bilgi, zihin ve teknoloji kombinasyonunun ürünü olan insanın toplumsal iktidar ile Michel Foucault'un biyoiktidar kuramı sentezlenerek araştırmaya sosyolojik perspektif kazandırılmıştır.

*1Yazar İletişim/ Corresponding Author: Serkan Güzel (Prof. Dr.), Pamukkale Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Denizli, Türkiye ✉sguzel@pau.edu.tr

Kaynak Gösterimi/ Citing This Article: Güzel, S. (2023). Mühendislik perspektifinden insan ve yapay zekâ işbirliğinin toplumsal boyutu. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 4(2), 134-148. doi:10.52108/2757-5942.4.2.3